

ВИБІР МЕТОДИ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИДУ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Ключові слова: амортизація, вид економічної діяльності, метод нарахування амортизації

Амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [1]. Амортизація може нараховуватися одним із методів: прямолінійним, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивним, виробничим. Суб'єкт господарювання обирає метод нарахування амортизації самостійно, виходячи з економічних вигод, які планується отримати від його використання. Дослідимо, який метод нарахування амортизації обирають суб'єкти господарювання при здійсненні господарської діяльності.

За даними Головного управління статистики в Чернігівській області станом на 2017 році в Чернігівській області зареєстровано 39230 підприємств [2] (табл. 1).

Таблиця 1 - Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2017 році у Чернігівській області [2]

Вид економічної діяльності підприємства	Усього, одиниць	З них підприємства	
		одиниць	у відсотках до загальної кількості
Усього*	39230	5904	100,0
у тому числі			
сільське, лісове та рибне господарство	1769	1325	22,4
промисловість	2758	866	14,7
будівництво	953	377	6,4
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	20400	1470	24,9
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	2515	323	5,5
тимчасове розміщування й організація харчування	876	144	2,4
інформація та телекомунікації	2357	147	2,5
фінансова та страхова діяльність	130	34	0,6
операції з нерухомим майном	1384	542	9,2
професійна, наукова та технічна діяльність	2079	327	5,5
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	707	175	2,9
освіта	230	28	0,5
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	291	40	0,7
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	217	37	0,6
надання інших видів послуг	2564	69	1,2

*Дані наведено без урахування результатів діяльності банків та бюджетних установ

Дані таблиці 1 свідчать, що у Чернігівській області найбільшу питому вагу у структурі підприємств за видами економічної діяльності займають підприємства оптової та роздрібно торгівлі (24,9 %), сільського господарства (22,4 %) та промисловості (14,7 %).

У таблиці 2 ми дослідили облікову політику підприємств, які у структурі видів економічної діяльності займають найбільшу питому вагу на предмет вибору метода нарахування амортизації основних засобів.

Таблиця 2 – Метод нарахування амортизації залежно від виду економічної діяльності суб'єкта господарювання

Вид економічної діяльності	Кількість досліджених підприємств	Обраний метод нарахування амортизації
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	7	прямолінійний
Сільське, лісове та рибне господарство	5	прямолінійний
Промисловість	11	прямолінійний
Всього	23	х

Джерело: побудовано автором самостійно на основі фінансової звітності підприємств, яка міститься на сайті <https://smida.gov.ua/>

Дані таблиці 2 свідчать, що досліджені підприємства обрали прямолінійний метод нарахування амортизації основних засобів не залежно від виду економічної діяльності. Перевага прямолінійного метода нарахування амортизації порівняно з іншими пояснюється простотою його розрахунку. Проте, він не дозволяє в повній мірі забезпечувати відтворення основних засобів. У статті [3] ми довели, що найбільші можливості для відтворення основних засобів у підприємства при застосуванні методу нарахування амортизації за зменшенням залишкової вартості [3, с. 202].

Список використаних джерел: 1. Положення стандарт бухгалтерського обліку № 7 “Основні засоби” [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної ради України // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>; 2. Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2017 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Головного управління статистики у Чернігівській області // Режим доступу : <http://chernigivstat.gov.ua/statdani/Structure/ST1.htm>; 3. Лень В.С. Методи нарахування амортизації та відтворення основних засобів / В.С. Лень, Ю.М. Перетяцько // Актуальні проблеми економіки – 2015. - № 9. – С. 119-205.